

Směrnice č. 1/2023

Zavedení vnitřního oznamovacího systému podle zákona č. 171 / 2023 Sb.

ČÁST první

Obecná část

1. Tato směrnice se vydává za účelem zavedení vnitřního oznamovacího systému v Ústavu fyziky atmosféry AV ČR, v. v. i. (dále „organizace“) ve smyslu zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále „zákon“), podle kterého je organizace povinným subjektem.
2. Vnitřní oznamovací systém organizace (dále „VOS“) má sloužit k prevenci a odhalování protiprávního jednání v oblastech věcné působnosti zákona a je nastaven za účelem ochrany zaměstnanců, kteří VOS hodlají použít k oznámení takového jednání.
3. V případě, že se zaměstnanec setká v souvislosti se svojí prací v organizaci s jednáním, o kterém má oprávněný důvod se domnívat, že je či bude protiprávní, a které spadá do oblasti věcné působnosti zákona, může zaměstnanec učinit o takovém protiprávním jednání oznámení přes VOS organizace. Tímto oznámením se bude vždy zabývat příslušná osoba, která bude jako jediná znát totožnost oznamovatele a bude dbát o to, aby zůstala utajena.

ČÁST druhá

Vysvětlení základních pojmů

1. **Oznámením** se rozumí oznámení fyzické osoby (dále jen „oznamovatel“) obsahující informace o možném protiprávním jednání ve smyslu zákona, ke kterému došlo nebo má dojít v organizaci a o kterém se oznamovatel dozvěděl v souvislosti se svojí prací pro organizaci. Oznámení obsahuje údaje o jménu, příjmení a datu narození oznamovatele.
2. **Oznamovatelem** může být fyzická osoba, která je nebo byla v organizaci v základním pracovněprávním vztahu, příp. uchazečem o takovou práci, nebo pro ni vykonává či vykonávala dobrovolnickou činnost, odbornou praxi či stáž. V souladu se zákonem vylučuje organizace přijímání oznámení od jiných osob.
3. **Příslušná osoba** přijímá a vyřizuje oznámení podaná přes VOS organizace, komunikuje s oznamovatelem a navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu. Příslušnou osobu jmenuje ředitel organizace, který zajistí její řádné poučení o právech a povinnostech ve smyslu zákona. Příslušná osoba je odpovědná za ochranu oznamovatele.
4. **Věcná působnost zákona** vymezuje oblasti, v nichž jsou oznámení pod ochranou zákona. Jedná se o oznámení protiprávního jednání, jež

- a) má znaky trestného činu,
- b) má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 tis. Kč,
- c) porušuje zákon (č. 171/2023 Sb.),
- d) nebo porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie,

a to v oblastech:

- finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
 - daně z příjmů právnických osob,
 - předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
 - ochrany spotřebitele,
 - souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
 - bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
 - ochrany životního prostředí,
 - bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
 - radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
 - hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
 - ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
 - ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
 - ochrany finančních zájmů Evropské unie, nebo
 - fungování vnitřního trhu včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.
5. **Odvětným opatřením** se rozumí jakákoli přímá či nepřímá jednání nebo opomenutí, ke kterým dochází v pracovním kontextu, která by byla vyvolána oznámením a mohla by způsobit neoprávněnou újmu oznamovateli nebo osobám s ním spřízněným či spolupracujícím ve smyslu zákona.

ČÁST třetí

Zavedení vnitřního oznamovacího systému

I. Způsob podání oznámení

1. Oznamovatelé mohou podat své oznámení prostřednictvím VOS, a to níže uvedenými způsoby, přičemž konkrétní přístupové údaje a kontakty jsou zveřejněny na webových stránkách organizace.
2. Veškeré záležitosti, včetně těch, které spadají do věcné působnosti zákona, může zaměstnanec organizace před oznámením podle této směrnice nahlásit vedoucímu zaměstnanci svého útvaru nebo vedení organizace či pověřenci na ochranu osobních údajů, týkají-li se porušení nakládání s osobními údaji. Vedoucí zaměstnanec v rámci příslušného útvaru vyvine maximální úsilí, aby došlo k vyřešení předmětné záležitosti a případně k odstranění a nápravě následků, pokud by se jednalo o porušení v oblastech věcné působnosti zákona.

3. Pokud zaměstnanec nevyužije postup dle odst. 2, lze oznámení podat:
 - a) Písemně prostřednictvím e-mailu. Oznámení prostřednictvím zabezpečeného e-mailu se zasílají na určenou e-mailovou adresu, přístupnou výhradně příslušné osobě.
 - b) Písemně v listinné podobě. Oznámení v listinné podobě se zasílá poštou na korespondenční adresu pracoviště, k rukám příslušné osoby.
 - c) Osobně. Požádá-li o to oznamovatel, oznámení bude přijato příslušnou osobou v rámci osobní schůzky v přiměřené lhůtě sdělené oznamovateli, nejpozději však do 14 dnů.
4. Oznámení by mělo obsahovat dostatečné množství informací umožňujících řádné prošetření ze strany příslušné osoby. Za podstatné informace, jež by neměly v oznámení scházet, se pokládá zejména skutkový popis oznamované situace a zdůvodnění, v čem oznamovatel spatřuje údajné porušení. Oznamovatel zároveň může přiložit další materiály a důkazy. Příslušná osoba tyto informace zjišťuje při přijímání oznámení.
5. Údaje o totožnosti oznamovatele, či údaje, z nichž lze jeho totožnost dovodit, jsou přístupné výlučně příslušné osobě a ta má povinnost o nich zachovávat mlčenlivost. Přístupy k nástrojům pro oznamování dle bodu 3. má k dispozici pouze příslušná osoba.

II. Příjem a zpracování oznámení, činnost příslušné osoby

1. Zpracování přijatých oznámení, jejich vyřizování a vedení související dokumentace zabezpečuje jmenovaná příslušná osoba. Identifikace příslušné osoby je zveřejněna na webových stránkách organizace. Při výkonu své činnosti příslušná osobě přímo odpovídá výlučně řediteli organizace.
2. Pokud je oznámení učiněno ústním způsobem, je o něm se souhlasem oznamovatele pořízena zvuková nahrávka. Není-li souhlas udělen, vyhotoví příslušná osoba písemný záznam, který věrně zachycuje podstatu ústního oznámení.
3. Příslušná osoba zabezpečuje následující činnosti:
 - a) přijímá a posuzuje důvodnost oznámení podaného prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému,
 - b) vede komunikaci s oznamovatelem a má povinnost zajistit, aby nebyla prozrazena identita oznamovatele,
 - c) zajišťuje řádné prověření všech oznámení,
 - d) navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení, pokud se oznámení ukáže jako důvodné; nepřijme-li povinný subjekt opatření navržené příslušnou osobou, přijme k předejití nebo nápravě protiprávního stavu jiné vhodné opatření,
 - e) plní pokyny povinného subjektu, ledaže ohrožují nebo maří výkon její činnosti podle zákona,
 - f) má povinnost chránit oznamovatele před jakýmkoliv odvetným opatřením.
4. Příslušná osoba písemně vyrozumí oznamovatele:

- do 7 dnů o přijetí oznámení,
 - do 30 dnů od přijetí oznámení o výsledcích posouzení. V případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát; o takovém prodloužení informuje oznamovatele,
 - bez zbytečného odkladu o tom, že oznámení nebylo vyhodnoceno jako důvodné; zároveň poučí oznamovatele o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci.
5. Příslušná osoba postupuje při výkonu své činnosti podle tohoto zákona nestranně. Za řádný výkon své činnosti dle zákona ji nelze postihnout.
6. Příslušná osoba má povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti podle zákona, a to i po ukončení výkonu této činnosti. Šetření protiprávních jednání realizuje za zvýšené ochrany všech informací uvedených v oznámení.
7. Příslušná osoba je dále povinna vést v elektronické podobě evidenci o jednotlivých oznámeních v dále uvedeném minimálním rozsahu:
- a) vlastní dokumentace:
 - záznam o podaném oznámení,
 - výsledek prověření oznámení a plánovaná či přijatá nápravná opatření.
 - b) evidované údaje:
 - datum přijetí oznámení,
 - jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a kontaktní adresa oznamovatele, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, jsou-li tyto údaje známy,
 - shrnutí obsahu oznámení a identifikace osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li její totožnost známa,
 - datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení a jeho výsledek,
 - případně též zvuková nahrávka nebo přepis oznámení, pokud je oznámení učiněno ústně (osobní nebo telefonický rozhovor).

Tuto evidenci vede příslušná osoba po dobu nezbytně nutnou pro případ dalších šetření, maximálně však po dobu pěti let. K evidenci má přístup pouze příslušná osoba.

8. Příslušná osoba je dále povinna zajistit uveřejnění relevantních informací souvisejících s agendou oznamování a povinně zveřejňovaných ve smyslu zákona na webu organizace.

ČÁST čtvrtá

Řešení oznámení

1. Podané oznámení posuzuje příslušná osoba osobně a není při něm vázána pokyny jiných osob v organizaci. Za účelem prošetření oznámení příslušná osoba posuzuje informace nasvědčující protiprávnímu jednání a dohledává další s tím související skutečnosti a důkazy.

2. Zaměstnanci organizace a členové jejich orgánů jsou povinni poskytovat příslušné osobě veškerou součinnost potřebnou pro posuzování oznámení, a to včetně osobních konzultací, poskytnutí jakýchkoli informací a dokumentů a zpřístupnění zařízení a prostor organizace.
3. Na základě posouzení oznámení učiní příslušná osoba závěr o tom, zda došlo či může dojít k protiprávnímu jednání ve smyslu zákona či nikoli, zda bylo oznámení učiněno oznamovatelem v dobré víře, že informace jím podané v oznámení jsou pravdivé, jaké jsou okolnosti protiprávního jednání a jaké jsou na něm zapojené osoby. Své závěry podloží příslušná osoba důkazy, informacemi a dokumenty.
4. Pokud příslušná osoba dojde k závěru, že došlo či může dojít k protiprávnímu jednání, sdělí tuto skutečnost řediteli organizace, ledaže se protiprávní jednání týká osoby ředitele; v takovém případě se obrátí na předsedu dozorčí rady organizace. V tomto sdělení uvede příslušná osoba také navrhovaná opatření k nápravě protiprávního stavu, ledaže by tímto postupem mohlo dojít k vyzrazení totožnosti oznamovatele nebo spřízněné osoby.
5. Pokud bylo oznámení vyhodnoceno jako důvodné, přijme ředitel organizace nápravná opatření navržená příslušnou osobou, nebo přijme jiné vhodné opatření k předejití či nápravě protiprávního stavu. O přijatých nápravných opatřeních informuje příslušnou osobu.

ČÁST pátá

Další ustanovení

1. Při plnění povinností ve smyslu zákona dochází ze strany příslušné osoby ke zpracování osobních údajů oznamovatelů a třetích osob. Příslušná osoba v této souvislosti postupuje v souladu s obecně závaznými právními předpisy na ochranu osobních údajů a podle příslušných interních předpisů organizace.
2. Organizace vydáním této směrnice seznámila a poučila všechny zaměstnance o možnostech a postupech oznamování podle zákona.
3. Tato směrnice nabývá účinnosti dnem 1. srpna 2023.

V Praze 28. července 2023

prof. RNDr. Radan Huth, DrSc.,

ředitel Ústavu fyziky atmosféry AV ČR, v. v. i.